

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1996/39

KARAR NO : 1996/83

ÖZET: Suya vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Orman Genel Müdürlüğüne izafeten Sındırgı Orman İşletmesi Genel Müdürlüğü

Davalılar : 1- Alakır Köyü Muhtarlığı
2- Kozlu Köyü Muhtarlığı

O L A Y : Davacı Orman işletmesi, Sındırgı Alakır Mevkii Karadere su kaynağını, kaptaj tesisine alarak fidan yetiştirilen 345 dönümlük sahanın sulanmasında kullandıklarını, dava konusu suyun Kozlu ve Alakır köyleri arasında, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan orman arazisinde olup, suyun seyir sahasının Seydan serisi 97-72 orman bölmeleri arasında kalan kesinleşmiş orman tahdidi içinde bulunduğunu, Alakır Köyü tüzel kişiliğince daha önce suyun bir kısmının götürülmüş olduğu, daha sonra 15.6.1990 tarihinde kalan suyun bir kısmının da bu köy tüzel kişiliğince orman içinde ark kazarak, kalan kısmının da Kozlu Köy tüzel kişiliğince ark kazıp boru döşemesi suretiyle götürüldüğünü, bu suretle fidanlıkta kullanılan suyun kesildiğini ileri sürerek, davalı köy tüzel kişilerinin 6831 sayılı Orman Yasasının 17/3. maddesine aykırı olarak izin almadan, suya vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle adli yargı yerinde 17.7.1990 tarihinde dava açmıştır.

SINDIRGI ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 27.5.1993 gün ve E.90/146 K.93/127 sayıyla; 1- Sındırgı Sulh Hukuk Mahkemesinin, davacısı Kozlu Köyü tüzel kişiliği, davalıları, Alakır Köyü tüzel kişiliği ve Orman Genel Müdürlüğü ve dava konusu, suya vaki müdahalenin önlenmesi olan 90/314 ve 90/405 esas sayılı dosyaları ile;

2- Mahkemelerinin, davacısı Alakır Köyü tüzel kişiliği, davalısı Orman Genel Müdürlüğü ve dava konusu, suya vaki müdahalenin önlenmesi olan 92/87 ve 93/83 esasa kayıtlı dosyalarının, 90/146 esas sayılı dosyayla birleştirilmesine karar verdikten sonra: Dava konusu kaynağın kesinleşmiş orman tahdidi içinde kaldığı, bu suyun kaynaklarından olan 1 ve 2 nolu Delikçınar kaynaklarının Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünün 6.6.1990 tarihli olurları ile Alakır Köyü Keller Mahallesi sine içme suyu olarak tahsis edildiği, davalı Alakır Köyü Muhtarlığının bu tahsis kararına dayanarak suya el atıp boru döşemek suretiyle köye götürme teşebbüsünde bulunduğu, orman idaresinin de, dava konusu su-

yun orman tahdidi içinde kaldığından bahisle mülkiyet iddiasıyla dava açtığı, dava konusu suya idarelerin idari kararlarına dayanılarak müdahalede bulunulduğu, bu nedenle davanın idari yargı yerinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilen karar Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 20.6.1993 gün ve 12482-23242 sayılı kararı ile onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

Davacı müdahalenin men'i ve muarazanın giderilmesi istemiyle, 16.3.1994 tarihinde idari yargı yerine başvurmuştur.

BURSA 2. İDARE MAHKEMESİ; 28.4.1994 gün ve 285-203 sayılı; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasında idari dava türlerinin sayıldığı, olayda idarenin bir tahsis karar olsa bile davanın, bir idari işlemin iptali istemine ilişkin bulunmadığı, davacının kamu kurumu olmasının davanın idari yargı yerinde görülmesi için yeterli olmadığı, davanın adli yargının görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilen karar, Danıştay 8. Dairesinin 13.2.1996 gün ve E.94/7592, K.96/334 sayılı kararıyla onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

Davacının 2.5.1996 tarihli dilekçesi üzerine adli ve idari yargı dosyaları idare mahkemesi başkanının yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiş, 10.6.1996 gün ve 73 sayıyla kayda alınmıştır.

Böylece adli ve idari yargı kararları arasında 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Yasanın 14. maddesinde öngörüldüğü şekilde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Aymakoğlu, Mustafa Birden, Dr.Erol Alpar ve Halit Karabulut'un katılmaları ile yaptığı 8.7.1996 günlü toplantıda, raportör Hakim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yörükoğlu'nun adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, suya vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle açılmıştı. Gerek Asliye Hukuk Mahkemesi kararından gerekse dosyada mevcut: 14.6.1990 tarih ve Değ.İş. 90/70 sayılı tespit zaptından ve Sındırgı Sulh Hukuk Mahkemesinin 70-66 Değ.İş. İhtiyati Tedbir kararından, dava konusu suyun, Kozlu ve Alakır Köyleri sınırları içerisinde genel su statüsünde olduğu ve kadimden beri bu köyler halkının kullanmakta buldukları anlaşılmaktadır.

9.5.1985 gün ve 3202 sayılı Kanununun 2. maddesinin (e) bendinde Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri arasında, köy ve bağlı yerleşim birimlerine sağlıklı ve yeterli içme ve kullanma suyu tesisleri yapmak, geliştirmek ve yapımına destek olmak, sondaj kuyuları açmak ve bu maksatla köye ve köylüye devir ve tahsis edilmiş suları ihtiyaca göre tevzi etmek, tahsis etmek ve tahsis şeklini değiştirmek gibi hususlar sayılmış, aynı madde de idareye: "...sahipli veya köyün bedeli mukabili iktisap ettiği sularla diğer gayrimenkulleri, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu gereğince kamulaştırmak veya gayrimenkul üzerinde irtifak hakkı tesis etmek..." yetkisi de verilmiştir.

Asliye Hukuk Mahkemesi dosyasında bulunun ve Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünün 6.6.1990 tarihli olurları ile kabul edilmiş olan "Menba Tahsis Raporunda": Sındırgı İlçesi Alakır Köyü hudutlarında olup halen boşa akmakta olan Karadere kaynağını besleyen Delikçinar 1 ve 2 nolu menbaların 0.400 Lt/sn sinin Alakır köyü Keller mahallesine tahsis edildiği anlaşılmaktadır.

Bir kamu hizmetinin yürütülmesi sırasında idarece bir zararın doğumuna sebebiyet verilmesi halinde bu zararın tazmini istemi ile idari yargı yerinde; herhangi bir ayni hakka yine idarece müdahale edilmesi halinde ise, adli yargı yerinde müdahalenin men'ine karar verilmesi istemiyle dava açılması mümkündür. Kamu hizmetinin, bir kanunla idareye görev olarak verilmiş olması, su tahsis raporunun bulunması bir taşınmaza yapılan müdahalenin men'i için açılan davanın idari yargı yerinde görülmesi için yeterli sayılmaz. İdarenin taşınmaz mala veya ayni hakka müdahalesinin hukuka uygun yada aykırı olması işin esasını teşkil eder ve görevli mahkemece incelenmesi gerekir.

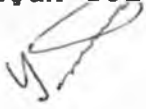
Olayda bir idari işlemin iptali istenmeyip, köy tüzel kişiliğinin taşınmazında bulunan sudan, Kozlu Köyü ve Orman İşletmesinin de yararlanmak istemeleri davanın esasını teşkil etmektedir. Bu nedenle davacı ve davalıların müdahaleleriyle ortaya çıkan hak iddialarına dayanan müdahalenin men'i davasının özel hukuk hükümleri çerçevesinde adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekmektedir.

.../....

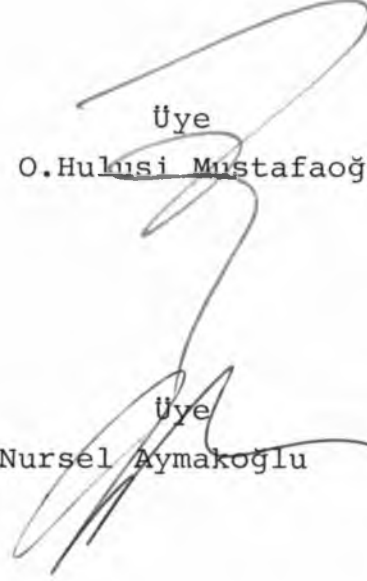
KM

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Sındırgı Asliye Hukuk Mahkemesinin 27.5.1993 günlü, E.90/146, K.93/127 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 8.7.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk TÖZÜN

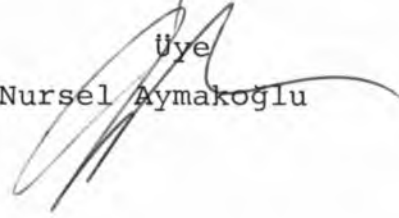
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

Üye
Nursel Aymakoğlu

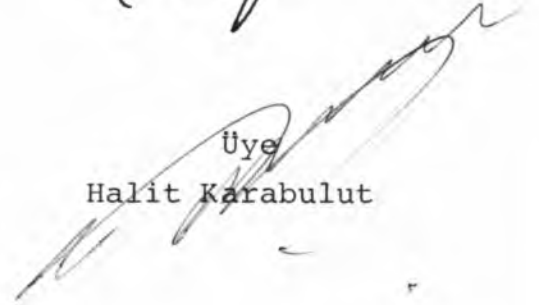
Üye
Mustafa BİRDEN

Üye
Dr.Erol Alpar

Üye
Halit Karabulut

69